

Drotárske srdiečko

Drotári sú tradiční remeselníci z územia Slovenska, ktorí putovali a ponúkali svoje výrobky z drôtu a plechu po dedinách, prípadne mestských jarmokoch. Najčastejšie spevňovali drôtom hrnce, ktoré boli vypálené z hliny a boli napríklad prasknuté. Často prechádzali od domu k domu a upozorňovali na seba charakteristickým volaním „Ženičky, hrnce, misky drôtovať“. Na Slovenku pochádzali drotári najmä z Kysúc a Oravy. Vo Veľkom Rovnom bolo neskôr založené aj družstvo drotárov „Svetom“, ktoré sa venovalo výrobe výrobkov z drôtu. Dnes si môžeme pozrieť ukážky práce drotárov v múzeu drotárstva na zámku v Budatíne, neďaleko Žiliny. Na prvom obrázku je fotografia drotára (Dobrodruh.sk, 2020), ktorý na sebe niesol celú svoju dielňu. Na druhom obrázku, je postavička drotára z drôtu aj s krošnou, v ktorej si nosili drôt a plech (Námestovo, 2020). Na treťom obrázku je ukážka zdrôtovaného hrnca.

(FTLK, 2020)

Drotári okrem drôtovania hrncov vyrábali aj iné výrobky, ako boli napríklad pasce na myši, vešiaky a pod. Pokiaľ bol drotár zručný, vedel vyrobiť aj ozdobné predmety ako napríklad srdiečka alebo rôzne drobné šperky.

My si vyrobíme jednoduché srdiečko z drôtu.

Materiál

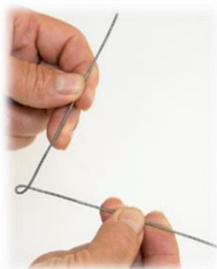
- medený alebo pozinkovaný drôt Ø1x 1,2
- medený alebo pozinkovaný drôt Ø0,6 x 0,8
- medený alebo pozinkovaný drôt na upevnenie ornamentov Ø0,3 x 0,4

Náradie, pomôcky a nástroje

- kovové pravítko
- rysovacia ihla
- štikacie kliešte
- plochý pilník
- kliešte s okrúhlou čeľusťou
- kovová tyčka Ø5, 6, 7 alebo 8 mm podľa veľkosti strunky, ktorú chceme vyrobiť, s dĺžkou 15 – 20 cm
- drevený valček Ø6 -10 cm x 20 cm

Pracovný postup

1. Nameriame si a štikacími kliešťami odstrihneme drôt priemeru 1 – 1,2 mm na srdiečko, v dĺžke 20 – 22 cm.
2. Oba konce drôtu spojíme, aby sme našli jeho stred, prípadne stred jednoducho odmeriame pravítkom.
3. Kliešťami s polkruhovou čeľusťou uchopíme drôt v strede a prehneme tak, aby polovičky drôtu zvierali uhol 90°.

4. Na oboch koncoch vytvoríme pomocou klieští s kruhovou čeľusťou malé očká.

5. Najprv vytvoríme tvar srdiečka na jednej strane a následne na druhej.

6. Slučky, ktorými budeme opletať srdiečko, si urobíme zo strunky, na ktorú použijeme drôt priemeru 0,6 – 0,8 mm. Strunku zhotovíme pomocou kovovej tyčky priemeru 5 – 8 mm. Jednotlivé závitky strunky kladieme tesne vedľa seba. Drotári na takúto prácu využívajú rôzne pomôcky ako vidíme na obrázku.

7. Po namotaní strunku stiahneme z tyčky. Pomocou dreveného valčeka strunku prevalcujeme a zhotovíme pravidelné slučky.

8. Tie ešte jemne roztiahneme a znova prevalcujeme. Nameriame si potrebnú dĺžku slučiek, pridáme krátku rezervu a skrátime.

9. Pomocou najtenšieho drôtu slučku postupne priväzujeme na vonkajší obvod srdiečka. Začínáme od vešiačika a závitý kladieme tesne vedľa seba postupne po celom obvode srdiečka.

10. Po omotaní zvyšné očká odštikneme a koniec pekne zapracujeme. Srdiečko je hotové a už mu treba nájsť len pekné miesto na zavesenie.

Kritériá hodnotenia

- tvar srdiečka
- vzhľad srdiečka
- precíznosť práce